

כתב דויד גרוסמן

אייר מישל קישקה

הוצאת הקיבוץ המאוחד 2015 (מהדורה מחודשת)

על הספר

דויד בן ה-12 מתיידד עם היינריך רוזנטל בן ה-70 שחי בבית אבות בירושלים, ידידות שראשיתה במסגרת "קבוצת התנדבות" עם קשישים. דויד מעדיף את חברתו של היינריך על פני נערים/נערות בני גילו, ונקלע להרפתקה מורכבת של אהבה – גניבה – הזמנה לדו-קרב של כבוד. בעזרת אישה צעירה ומוכרת עתיקות מבוגרת הוא יוצא למנוע רצח אפשרי ופותר את התעלומה.

באתר:

<http://www.haaretz.co.il/literature/youngsters/.premium-1.2813456>

תוכלו למצוא ביקורת על הספר והשוואה לנוסח הראשון שפורסם בשנת 1982 ובו איורים של אבנר אברהמי.

הפעלות

א. סיפור בלשי

- מה הייתה התעלומה בספר?
- כיצד הגיע דוד לפתרון התעלומה?

ב. שני עולמות

דויד מעדיף להתחבר עם אדון רוזנטל שיכול להיות סבא שלו, על פני חברים בני גילו.

- כיצד בא לידי ביטוי בספר זה עולם הילדים/נערים? (התייחסו גם לתיאור בעמ' 32, 36 ועוד)
- כיצד בא לידי ביטוי בספר זה עולם הקשישים?
- איזה מבין העולמות המוצגים מעניין ומרתק יותר?
- דויד נמשך לעולמם של הקשישים. מה מושך אותו לעולם זה, לדעתכם, ומדוע הוא מעדיף את חברתם של ורה ומר רוזנטל?

פעילות בזוגות או בקבוצה קטנה

למה מתכוונת אמו של דויד כשהיא אומרת לו: "...אמא ---הייתה צועקת עלי

שאני מתנהג כמו זקן, ולא כמו נער בן שתיים-עשרה..." (עמ 8).

- איך, לדעתה, צריך להתנהג נער בן שתיים-עשרה?
- איך, לדעתכם, צריך להתנהג נער בן שתיים-עשרה?
- איך דויד מתנהג?
- האם יש משהו, לדעתכם, בהתנהגותו של דויד שאינו מתאים להתנהגות של נער בן שתיים-עשרה?
- כשאמו של דויד אומרת לו שהוא מתנהג כמו זקן, למה היא מתכוונת?
- איך נראה עולם הזקנים בעיניה והאם הוא תואם את עולם הזקנים המתואר בספר?

- האם הייתם שמחים לקחת חלק בהרפתקה מהסוג שמציע הסופר דויד גרוסמן לקוראיו? הסבירו.

ורה, מר רוזנטל, והבריון מבית הספר לרפואה בהיידלברג

- חברו מסמך קצר של תולדות החיים של ורה.
 - חברו מסמך קצר של תולדות החיים של מר רוזנטל.
 - חברו מסמך קצר של תולדות החיים של "הבריון מבית הספר לרפואה בהיידלברג".
- אתם יכולים לעשות זאת כציר זמן, בקומיקס או כערך בויקפדיה. היעזרו באיורים של מישל קישקה.

העולם שייך לצעירים

קראו עמודים 30-32

- מהי התובנה שדוד מגיע אליה כשהוא אומר "רק הערב הבנתי בוודאות מוזרה – שמר רוזנטל היה פעם איש צעיר, וכך גם מר שוורץ וסבא שלי---" (עמוד 30)

ג. מציצים/מצלמים

סיפור/צילום

- הספר מתחיל בתיאור של דויד שנמצא מתחת למיטה ומציץ מחוצה לה. בעיניים של צלם מתאר דויד את מה שהוא רואה ממקום המסתור שלו.
- הסבירו :
- מה מאפיין את הצילום לדעתכם, או מה מיוחד בנקודת מבט של צלם?
 - מצאו עוד מקומות בספר שמתוארים מנקודת מבט "מציצנית" או של צלם.
 - איך משתלבת נקודת מבט שכזאת באופיו של הספר שהוא בעיקרו תעלומה בלשית.

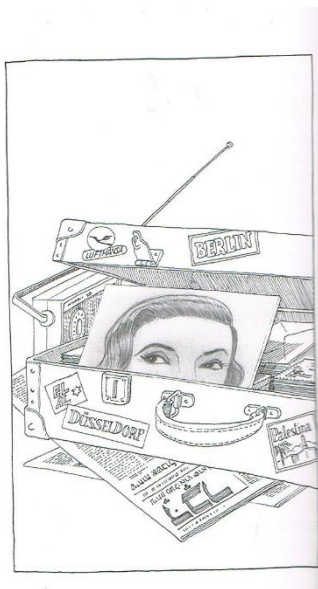
איורים והצצה

לפניכם ארבעה איורים של מאייר הספר מישל קישקה:
(האיורים אינם מופיעים לפי מקומם בסיפור)

התבוננו בכל ארבעת האיורים וענו:

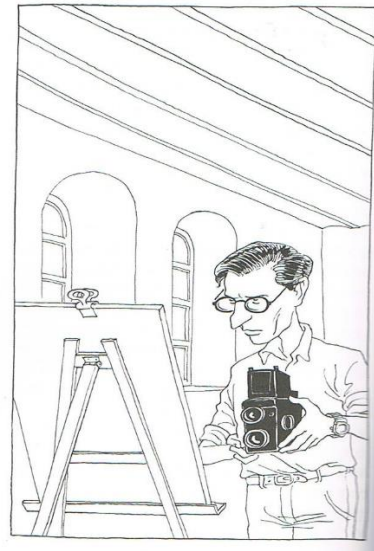
- כיצד מצטרף המאייר לתפיסה של נקודת המבט המציצנית/של הצלם?
- מה הפרט הבולט ביותר בדמויות בכל אחד מן האיורים?
- התבוננו באיור מס' 1: מדוע בחר המאייר לא להראות לנו, הקוראים מה מסתתר בתוך המזוודה?
התבוננו באיור מס' 2 : מהם הפריטים הבולטים ביותר באיור הזה? האם לדעתכם עשה נכון המאייר בבחירתו להדגיש אותם? הסבירו.
- התבוננו באיור מס' 3: מה הפריט הכי בולט באיור זה?
- התבוננו באיור מס' 4: תארו מה רואים בו. היכן נמצא המתבונן באיור הזה, ומדוע אפשר לומר על איור זה שהוא מתאר את רעיון המציצנות באופן הטוב ביותר?

איור מס' 2

איור מס' 1

ד. **דו קרב** (לסקרנים ומתעניינים במיוחד)

הכנסו לאתר הבא שמחברו, דני אורבך, מביא סקירה מעניינת אודות ההיסטוריה של הדו-קרב.

<https://dannyorbach.com/2012/10/05/%D7%93%D7%95-%D7%A7%D7%A8%D7%91>

או לאתר ויקיפדיה באינטרנט: דו קרב

<https://www.google.co.il/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#newwindow=1&q=%D7%93%D7%95+%D7%A7%D7%A8%D7%91>

ענו

- מהם מאפייני הדו-קרב ובאילו נסיבות הוא מתרחש?
- אילו ממאפייני הדו-קרב מתקיימים בסיפור זה? היעזרו בטבלאות

טבלה מס 1

מאפייני הדו-קרב באופן כללי

סוגי הדו-קרב	מיקום הדו-קרב	סיבת הדו-קרב	כלי הנשק בדו-קרב

טבלה מס 2

מאפייני הדו-קרב בספר זה

סוג הדו-קרב	מיקום הדו-קרב	סיבת הדו-קרב	כלי הנשק בדו-קרב

- כתבו מדוע דו קרב אינו פתרון לסכסוכים.

ה. על אומץ ועל פחד

בפתיחת הספר המספר מתאר כיצד הוא שוכב תחת המיטה, נפחד.

מאוחר יותר הוא מתחבא בארון, נפחד.

ממה פחד המספר בשני אירועים אלה?

לקראת סיום הספר המספר עובר שינוי: "מיד פרצתי בין שורות הזקנים ורצתי

אל תוך המרחב שבין רוזנטל ושוורץ בלי לתפוס את הסכנה הנוראה שבה אני

מעמיד את עצמי..." (עמוד 84)

- הסבירו, מה גרם לשינוי בהתנהגותו?

- מה היו התוצאות של התנהגותו זו?

1. השוואה בין האיורים

של אבנר אברהמי הוצאת מסדה שנת 1982
של מישל קישקה הוצאת הקיבוץ המאוחד שנת 2015

1. לפניכם עטיפת הספר בהוצאת מסדה ועליו האיור של אבנר אברהמי.

- התבוננו בדמותו של הילד בראש העמוד והשוו בינו לבין הילד באיור על העטיפה של מישל קישקה. מה מאפיין כל ילד?

2. לפניכם איור של הדו קרב מתוך ההוצאה החדשה, אייר מישל קישקה

- השוו בין איור זה לבין איור שני המתמודדים על העטיפה שבהוצאת מסדה, כפי שאייר אברהמי. מה מאפיין את הדמויות בכל אחד מהם?

הכינו:

ד"ר רחל עזוז

ד"ר איה מרבך

מחברות סדרות ספרי הלימוד "לשון ועוד", "לקרוא ועוד", "עברית ועוד".

